

Handläggare
Andreas Christoffersson

Datum
2012-10-23

Diarienummer
UAN-2012-0545

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Rapport projektet Gnistan

Förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Projektet Gnistan tog sin utgångspunkt i den Skolverksrapport som placerade Uppsala kommun i botten på listan över kommunernas arbete med entreprenöriellt lärande. Det blev startskottet för ett treårigt arbete med entreprenörskapsfrågor i skolan.

Projektet har under 2010-2012 arbetat med fortbildning och kompetensutveckling av skolledare och pedagoger från förskola till vuxenutbildning. Inom ramen för projektet har ca 1200 personer deltagit i olika aktiviteter. Introduktionsutbildningar, seminarier, handledning samt seminarier på olika teman är exempel på insatser.

På de skolor där man tagit ett större helhetsgrepp har hela arbetslag tagit del av seminarier och handledning. Skolledarna har på dessa skolor aktivt tagit ställning för ett entreprenöriellt förhållningssätt och arbetat för att ge medarbetare förutsättningar att delta i utbildningar och andra aktiviteter.

När nu projektet sammanfattas i slutkonferens den 18 december samt i den slutrapport som skrivs så har vi i Uppsala flyttat fram positionerna vad gäller förutsättningar för att skapa lärmiljöer där eleverna får möjlighet att utvecklas till entreprenöriella individer. Slutkonferensen blir inte bara ett avslut och en sammanfattning, det blir också ett tillfälle att titta framåt och lägga grunden för en fortsatt plattform för utveckling av det entreprenöriella lärandet.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius-Nilsson
Direktör

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2010-3020072

Projektnamn Gnistan - entreprenörskap i utbildning	Diarienummer 2010-3020072
---	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Det faktum att Uppsala län var sämst i landet vad gäller entreprenörskap i skolan enligt Skolverkets rapport gjorde att kommunen kraftsamlade för att ändra på detta. Genom projektet Gnistan har kommunen under två år gett ca 1300 pedagoger och skolledare möjlighet att få förståelse och kunskaper om entreprenöriellt lärande. Projektet har blivit en stor framgång och idag har skolorganisationen förståelse för begreppet samtidigt som flertalet skolor arbetar med entreprenöriell pedagogik och förhållningssätt. Ett flertal kommuner och organisationer hör nu av sig till oss för att nyfiket lära mer om hur vi arbetar. Från att ha varit en vit fläck på den entreprenöriella Sverigekartan har nu Uppsala fått uppmärksamhet för arbetet med entreprenörskap i skolan.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

Uppsala län pekades ut i en rapport från Skolverket 2010 som ett av de sämsta länen i Sverige vad gäller entreprenörskap i skolan. Då såväl ny skollag och nya läroplaner som regeringens strategi för entreprenörskap i skolan pekar på vikten av att skolan arbetar med ett entreprenöriellt förhållningssätt så initierade Uppsala kommun projektet Gnistan.

Projektets huvudfokus var att arbeta med fortbildning och kompetensutveckling för lärare och skolledare för att ge dem verktyg att arbeta med ett entreprenöriellt förhållningssätt.

Utöver kompetensutvecklingsinsatserna ville vi även i projektet skapa mötesplatser för skola och arbetsliv. Ambitionen var även att påverka politik och tjänstemän för att öka förståelsen och acceptansen för det entreprenöriella arbetssättet.

Vi ville också undersöka möjligheterna till en varaktig modell för kompetensöverföring, vidareutveckling med avseende det entreprenöriella lärandet.

Med projektet Gnistan har vi i Uppsala kommun flyttat fram positionen inom området. Vi har kunnat se hur verksamheterna fått en bättre förståelse för begreppet entreprenöriellt lärande och också fått en ökad acceptans för arbetssättet i hela skolorganisationen. Till en början möttes vi med stor skepsis till begreppet: många medarbetare ifrågasatte varför skolan skulle arbeta med entreprenörskap över huvud taget och förknippade det starkt med utbildning för företagande. Vi har under projektets gång kunnat vidga begreppet entreprenöriellt lärande till att omfatta ett förhållningssätt som främjar barns och ungas utveckling av entreprenöriella

kompetenser istället för en träning i företagande.

I och med de mötesplatser för företag och skola vi har arrangerat har vi lyckats skapa möjlighet för skola och företag/organisationer att kunna diskutera skolutveckling och samverkansfrågor. Vi har sett att det finns ett stort intresse för skolutvecklingsfrågor i näringslivet och vi har hittat former för att kanalisera detta intresse. Det är ett arbetssätt som vi kommer att bygga vidare på.

Projektet har blivit en stor framgång och idag har skolorganisationen förståelse för begreppet samtidigt som flertalet skolor arbetar med entreprenöriell pedagogik och förhållningssätt. Ett flertal kommuner och organisationer hör nu av sig till oss för att nyfiket lära mer om hur vi arbetar. Från att ha varit en vit fläck på den entreprenöriella Sverigekartan har nu Uppsala fått uppmärksamhet för arbetet med entreprenörskap i skolan.

Projektet har fått bäst genomslag där hela organisationen är med. När skolledare samt all personal delar samma vision och samma syn på det entreprenöriella lärandet utvecklas förhållningssättet snabbare. På de skolor och förskolor där endast ett fåtal medarbetare deltagit har arbetet inte fått samma genomslag.

Vi har också fått ett stort genomslag i den politiska organisationen såväl som skolans och förskolans ledningsfunktioner. Det har varit avgörande för att få acceptans för ett fortsatt arbete och för att få tillgång till skolledare och enheter.

Arbete med entreprenöriellt lärande är inte endast en fråga för skolan. I dialog med näringsliv, tjänstemannaorganisation samt politiker har vi sett hur avgörande frågan om entreprenörskap är för de utmaningar som Uppsala står inför: ungdomsarbetslöshet, generationsväxlingar i företag och offentlig verksamhet och en svår och långdragen lågkonjunktur sätter fokus på bland annat entreprenörskap och det livslånga lärandet.

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Syftet med projektet har framförallt varit att:

- ge de individuella deltagarna ett kunskaps- och kompetenslyft inom det entreprenöriella lärandet som rustar dem för framtiden och den omställning som skolväsendet står inför.
- utveckla nya mötesplatser och plattformar för skol- och verksamhetsutveckling inom Uppsala kommun med fokus på det entreprenöriella lärandet.

När uppdraget realiseras och utvecklingsarbete bedrivs i skolorna har målet varit att:

- barn, ungdomar och vuxna i Uppsala skolor och utbildningsverksamhet ska mötas av lärmiljöer som uppmuntrar dem att utvecklas till företagsamma, entreprenöriella individer.
- entreprenörskap i skolan och entreprenöriellt lärande ska omfatta alla förskolor, grundskolor och gymnasieskolor samt vuxenutbildning.

- fler elever ska bli entreprenöriella och företagsamma. Företagsamma människor behövs inom alla samhällssektorer – de är en nödvändighet i en föränderlig, globaliserad värld.
- deltagande individer ska få en grundläggande kunskap i det entreprenöriella lärandet.
- deltagarna ska genom individuell kompetensutveckling få verktyg för samverkan skola/samhälle/näringsliv.
- skapa en plattform för arbete med skolutveckling och det entreprenöriella lärandet.
- skapa ökade kontaktytor mellan skola och näringsliv.
- kompetensutvecklingen erbjuds lika till män och kvinnor.
- det finns deltagare med olika etnisk bakgrund

Kunskapsmål:

- Deltagarna utvecklar entreprenöriella förmågor som hjälper dem att aktivt främja en entreprenöriell utveckling i skolan.
- Deltagarna ska få praktisk kunskap i entreprenöriellt lärande som pedagogisk metod i det egna dagliga arbetet.
- Deltagarna ska få kunskaper och färdigheter i att ta fram skriftliga styrdokument för att implementera ett entreprenöriellt lärande i skolan Samverkan skola/näringsliv
- Projektet ska skapa kontaktvägar och samverkansmöjligheter mellan näringsliv och skola.
- Ökad verklighetsanpassning i skolans utbildningar

Mätbara mål:

- ca 750 lärare ska genomgå en introduktionsutbildning i entreprenöriellt lärande
- ca 50 skolledare ska genomgå en utbildning i att leda en entreprenöriell skola
- 3 arrangerade mötesplatser för kunskapsfrämjande erfarenhetsutbyte mellan deltagare
- 3 arrangerade workshops för stimulerad samverkan skola/näringsliv
- 3 större konferenser genomförs, en uppstartskonferens, en avslutande konferens och en spridningskonferens
- Samtliga deltagare ska ha deltagit i ett utvecklingsprojekt inom den egna verksamheten

Sammanställning efter projekttidens slut har visat att 1682 deltagare varit på något sätt delaktiga i projektets verksamhet (Antal unika deltagare under projekttiden är 1278 stycken.) Antalet deltagare är fördelat på följande insatser:

Introduktionsutbildning	934 deltagare
Seminarie serier	271 deltagare
Handledning, pedagoger	94 deltagare
Handledning, skolledare	28 deltagare
Totalt	1327 deltagare

Frukostseminarier+konferens 355 deltagare

Totalt, deltagare i projektet 1682 deltagare

Gnistan har lyckats över förväntan med att nå ut till målgruppen pedagoger. Under projektetiden har det dock visat sig att det varit svårare att nå ut till skolledare i just formen seminarie serie än vad vi först beräknat. Vi hade som mål att 50 skolledare skulle genomgå en femdagarsutbildning. Där nådde vi inte ända fram. Vi har dock ändå nått ut med information kring entreprenöriellt lärande till långt fler skolledare i de informationsinsatser vi genomfört. Planen var att nå totalt 800 pedagoger och skolledare.

Vad gäller de kvalitativa målen så ser vi att vi fått en ökad förståelse för begreppet och en acceptans för att arbeta för ett entreprenöriellt förhållningssätt samt att de skolor där hela organisationen varit med börjat arbeta konkret med ett entreprenöriellt förhållningssätt.

Vi ser också att de ökade kontaktytorna- skola/omvärld- som vi eftersträvat lett till konkreta resultat. Flera skolor har engagerat representanter från arbetslivet in i skolan i olika projekt. Som exempel har Sävjaskolan genomfört en framgångsrik arbetslivsintroduktion för årskurs 8 och 9. Där deltog flera företag dels inne på skolan och dels när elever genomfört intervjuer och observationer på plats hos företagen.

Vi har under projekttiden även lärt oss att

- Kommunikation är mycket viktigt – ständig kommunikation minimerar missförstånd och frågor som kan uppkomma.
- Hitta nya vägar för kommunikation – I vår styrmodell var det till en början svårt att navigera för att hitta rätt ingångar och kanaler. Vi har genom projektet nu upparbetade kommunikationsvägar där vi snabbare kan nå rätt målgrupp för kommande projekt och aktiviteter.
- Vid arrangemang titta över målgruppen och dess aktiviteter så att det inte krockar i tid med någon annan aktivitet.
- Att attityder hos målgrupp och kollegor kan förändras under projekttiden men att det tar tid att få människor att både våga släppa in ny information samt ändra sitt sätt att tänka och arbeta.

Antal deltagare har totalt sett varit fler än vi trott från början. Det ökade antalet deltagare, kombinerat med svårighet att beräkna antalet deltagare i förväg, har bidragit till att omkostnaderna i budgeten under kostnadsslaget resa har påverkats en hel del. Vi genomförde även en spridningskonferens under januari 2013, en konferens som vi inte från början hade med i vår planerade verksamhet. Den har även påverkat kostnadsslaget resa.

Löner har från början varit svåra att beräkna då kommunen inte varit helt på det klara med hur det automatiserade lönesystemet räknar ut löner på ett manuellt sätt. Det visade sig under projektets gång att lönekostnaden minskar vid uttagen semester, vilket i sin tur påverkat kostnadsslaget löner.

Vi har gjort en del omprioriteringar utifrån målgruppens behov och projektets inriktning. Vi har till exempel arrangerat två konferenser istället för tre, å andra sidan har vi genomfört fler frukostseminarier och deltagit i andra sammanhang som vi från början inte räknat med, så som gemensamma studiedagar för gymnasiet och vuxenutbildning, uppstartsdag för lärarutbildningen, nätverk för lärande för hållbar utveckling, medverkan på Relationsbåten. Dessa omprioriteringar har inte påverkat budgeten i någon större utsträckning förutom att kostnadsslaget föreläsare inte har utnyttjats till fullo. Under projektet har vi arbetat upp en egen kompetens och kunnat hålla i fler utbildningar själva än vad vi från början planerat för.

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

I projektet arbetade vi fram en flerstegsmodell för att nå ut med insatserna. Information till

administrativ ledning och förankring av projektet med deltagare i styrgruppen ledde till att vi fick möjlighet att informera skolledare på rektorsträffar och förskolechefsträffar. Vi har också fått arrangera workshops på gemensamma studiedagar för gymnasiet så väl som för vuxenutbildningen. Sedan har vi utifrån de kontakter vi fått vid dessa tillfällen fått komma ut på de pedagogiska enheterna för att hålla introduktionsutbildningar, från 1 timme till en halvdag. Under de tillfällena har vi kunnat introducera begreppet och förhållningssättet för en hel enhet. Sedan har vi kunnat erbjuda längre 4-5 dagarsutbildningar för intresserade arbetslag eller enheter, parallellt med utbildningar för skolledare. Allt detta sammantaget har gett oss ett stort genomslag. Vi har kunnat arbeta in Gnistan som "varumärke" internt i kommunen och många känner, efter två års arbete, till vad Gnistan står för.

Parallellt med arbetet med pedagoger och skolledare har vi arbetet med frukostseminarier och andra aktiviteter där vi försökt knyta ihop skola och arbetsliv/näringsliv. Det har varit ett antal uppskattade och välbesökta tillfällen då det har funnits möjlighet att diskutera samverkan mellan skola och arbetsliv.

De huvudsakliga insatser vi arbetat med i projektet, själva kärnan, har varit de utbildningar vi genomfört. De består av tre olika utbildningsinsatser: seminarier på 4-5 tillfällen, handledning för pedagoger och skolledare samt introduktionsutbildningar för personalgrupper.

Introduktionsutbildningar

Vi har själva i projektgruppen genomfört introduktionsutbildningar för förskolan och skolan. Introduktionsutbildningen har skräddarsytt utifrån enhetens behov och varit 1 timme upp till en heldag. Utifrån skolornas önskemål och förutsättningar har vi träffat hela personalgrupper för att introducera förhållningssätt och etablera begrepp. Det har varit ett bra sätt att sätta igång diskussionen på skolorna och skapa förutsättningar för ett gemensamt förhållningssätt kring det entreprenöriella lärandet. Det har väckt mycket intresse och möjliggjort för oss att nå ut med seminarier och handledning.

Seminarier (4-5 dagar)

Seminarieerierna har hållits av utbildare från Umeå universitet och från Idékraft i Uppsala. Serierna har bestått av heldagsträffar på olika teman utifrån det entreprenöriella lärandet. En del av grupperna har bestått av blandade grupper med deltagare från förskola till gymnasiet. Andra grupper har riktat sig till en specifik skola där hela personalgruppen eller ett arbetslag träffat utbildarna. Grupperna har parallellt med utbildningen fått arbeta med utvecklingsprojekt på den egna skolan som man sedan kunnat bolla med utbildningsledarna.

Handledning för pedagoger

Med hjälp av handledare från Idékraft och Startcentrum från Örebro har vi kunnat erbjuda arbetslag handledning i det entreprenöriella lärandet. Arbetslaget har då kunnat gå på djupet med aktuella problemställningar kopplat till entreprenörskap.

Handledning för skolledare

Startcentrum och Umeå universitet har handlett skolledare som velat ta en grepp om det entreprenöriella ledarskapet. Vår avsikt har varit att de skolledare som har arbetslag eller personal som går seminarier alternativt deltar i handledning själva ska delta i handledning för att få grepp om de processer som startar på skolorna i utvecklingsprocessen och kunna stå rustade för att med ett entreprenöriellt ledarskap möta upp de förväntningar som byggs upp i personalgruppen.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Ung Företagsamhet i Uppsala län (UF)

Vi har haft ett nära samarbete med UF i projektet. Det har varit helt avgörande för att vi kunnat nå ut till det lokala näringslivet och mobiliserat dem i frukostmöten och annat. UF har ansvarat för frukostseminarierna där de har bokat in föreläsare, ordnat med lokaler samt bjudit in företag från deras omfattande nätverk.

UF har också deltagit i utbildningar, hjälpt till med lokalbokningar även för dessa samt varit med och arrangerat våra konferenser.

Styrgruppen har haft regelbundna möten samt sammankallats för att arbeta med speciella behov vid uppkomna situationer. Styrgruppen har varit avgörande för projektets framgång.

Styrgruppen har bestått av:

Carola Helenius Nilsson, direktör Kontoret för barn, unga och arbetsmarknad (UAK)

Lena Winterbom, uppdragschef, UAK

Nasser Ghazi, strateg, UAK

Kenny Jonsson, ledamot Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Kajsa Mellner Daxberg, f.d. utvecklingschef, Vård & Bildning

Anders Pettersson, grundskolechef, Vård & Bildning

Helena Lundvik, f.d. grundskolechef (fram till juni -12)

Projektgrupp

Projektgruppen har arbetat nära varandra och haft kontinuerliga avstämningar samt flexibla roller, dock med tydlig ansvarsfördelning. Arbetssättet har underlättat erfarenhetsutbyte samt ett kontinuerligt lärande i projektet.

Andreas Christoffersson, projektledare

Lotta Königsson, projektsamordnare/ekonom (till aug. -12)

Ulrika Rosvall, projektadministratör

Johanna Thorpe, projektsamordnare (från aug. -12)

Jennie Claesson, UF

Kina Nordlund, UF

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

I projektet har vi strävat efter att projektets insatser ska vara tillgängliga för såväl kvinnor som män. Samtliga anställda inom det pedagogiska området har på ett eller annat sätt fått erbjudande om att delta.

I upphandlingar av externa tjänster har frågan om jämställdhetsintegrering aktualiserats.

I seminarierieterna har frågan om jämställdhetsintegrering och genus belysts utifrån det entreprenöriella förhållningssättet.

Vi har också eftersträvat en jämn könsfördelning bland de utbildare vi engagerat.

Könsfördelning i de olika insatserna

Introduktionsutbildningar

Kvinnor 72%
Män 28%

Seminarieerier
Kvinnor 72%
Män 28%

Handledning, pedagoger
Kvinnor 79%
Män 21%

Handledning, skolledare
Kvinnor 71%
Män 29%

Frukostseminarier samt konferenser
Kvinnor 57%
Män 43%

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Vid samtliga insatser har vi inför varje uppstart ställt frågor till deltagare om de har behov av tillgänglighetsanpassning av lokaler och audiovisuella hjälpmedel.

I upphandlingar av externa tjänster har frågan om tillgänglighet aktualiserats.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Regionalt nätverk

Med hjälp av Regionförbundet Uppsala län har vi initierat ett regionalt nätverk för kommuner som arbetar med entreprenöriellt lärande. Enköpings kommun, Östhammars kommun, Håbo kommun och Uppsala kommun utgör till en början grund för ett sådant nätverk. Under projektet har vi träffats två gånger och planerar då för fortsatta gemensamma aktiviteter för att sprida erfarenheter och få en regional utväxling på det arbete som görs i respektive kommun.

Läroarutbildningen

Vi har arbetat mycket i projektet för att hitta möjligheter att samverka med läroarutbildningen vad gäller det entreprenöriella lärandet, ett perspektiv som inte hittills varit betonat i utbildning. Det är av avgörande regional vikt att läroarutbildningen ger nytexaminerade lärare, som till största delen kommer att börja arbeta i regionen, insikter och kunskaper i det entreprenöriella lärandet.

Gnistan har deltagit i uppstarts dagar för lärarutbildningen samt arrangerat en workshop där lärare från lärarutbildningen bjudits in. Dessutom har vi deltagit i kompetenslyft för förskollärare vid två tillfällen. Dessa aktiviteter har varit lyckade och vi tror att vi har goda kanaler och relationer in till lärarutbildningen där vi kan fortsätta dialogen kring ett entreprenöriellt förhållningssätt.

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

Vårt påverkansarbete har fokuserat kring två huvudspår: förankring i organisationen samt samverkan skola-arbetsliv.

Inriktning, verksamhet, ekonomi (IVE) är Uppsala kommuns övergripande styrdokument. Kommunfullmäktige uppdaterar och beslutar om styrdokumentet varje år och det gäller för fyra år framåt. IVE beskriver de inriktningsmål som finns för alla områden där kommunen är verksam. Nämnderna har fyra år på sig att uppnå målen. Det är upp till varje nämnd att bestämma hur målen ska nås. Styrdokumentet beskriver även uppdrag som nämnder och styrelser ska genomföra. Här finns också ägardirektiv till produktionsstyrelser och kommunalt helägda bolag.

Sedan projektet Gnistan började har kommunfullmäktige i IVE formulerat inriktningsmål för entreprenörskap i skolan. På så sätt sätter vi fokus på vikten av att alla pedagogiska verksamheter arbetar med detta förhållningssätt. Kontoret för barn, unga och arbetsmarknad följer också upp verksamheternas arbete med entreprenörskap och kartlägger hur det arbetet ser ut.

IVE 2013-2016

"Entreprenörskap

Entreprenörskap ska vara en naturlig del av skolmiljön i undervisningen från förskola till vuxenutbildning. Ett entreprenöriellt förhållningssätt stimulerar lusten att lära och en vilja att vara i skolan samt utvecklar förmågor som individen och samhället behöver. Samtliga barn och ungdomar omfattas av lärmiljöer som stimulerar deras kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt viljan till att pröva egna idéer och lösa problem. Arbetet med barns och elevers initiativförmåga, ansvar och samarbetsförmåga stödjer deras utveckling till företagsamma, entreprenöriella individer."

Som ett ytterligare led i förankringsarbetet har vi informerat Barn- och ungdomsnämnden samt Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden om projektet och det arbete vi bedriver. Vi har också genomfört introduktionsutbildningar med Vård & Bildnings utvecklingsgrupp, samtliga programrektorer samt informerat om projektet på rektors- och förskolechefsträffar. Vi har också informerat friskolenätverkets skolledare. Tack vare detta förankringsarbete har vi kunnat grundlägga en acceptans för projektet som sådant samt för det förhållningssätt vi vill arbeta in i all pedagogisk verksamhet.

Samverkan skola-arbetsliv

Vi har under projektet arbetat aktivt med att engagera det lokala näringslivet för att skapa kontaktytor mellan företag, organisation och skola. Följande aktiviteter har vi genomfört:

Frukostseminarium 27 oktober 2011
 "Bryt mönster och våga tänk nytt"
 Inbjuden talare: Evelina Skagerlind från Qase, f.d. UF-elev
 Frukostvärd: Swedbank

Frukostseminarium 8 december 2011
 "Är det jultidningsföretagen som ska utbilda våra unga i entreprenörskap?
 - Vad gör företagen och skolan?"
 Inbjuden talare: Thomas Sonesson, Montree
 Frukostvärd: Uppsala Maskin & Verktyg

Dag för entreprenörskap 8 mars 2012
 Frukostseminarium 8 mars 2012
 "Hur svårt kan det vara?"
 - alla vinner på samverkan mellan skola och arbetsliv"
 Inbjuden talare: Stefan Hanna, kommunalråd (c)
 Frukostvärd: Länsförsäkringar

Lunch och introduktion, "entreprenörsjakten"
 Tävling i entreprenörskap
 5 lag bestående av:
 Elev, lärare, tjänsteman, politiker, näringslivsrepresentant

Paneldebatt på Stora Torget
 Moderator: Caroline Sollenberg, UF
 Deltagare: fyra UF-företagare samt Kenny Jonsson, ledamot (c) Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Halvdagskonferens 12 april 2012
 "Entreprenörskap, kreativitet och lärande
 - en halvdagskonferens om att få det att hända!"

Inbjudna talare:
 Oscar Diös, Jumbo hostels
 Från idé till handling till lönsamhet

Pontus Brolin, Nätverket Las Vegas
 Det kreativa mötet

Peter Österberg, Österberg ledarskap och utveckling
 Målstyrning: nyckelkomponent för kreativ problemlösningsförmåga

Frukostseminarium 22 maj 2012
 "Vad säger regeringen om behovet av entreprenörskap i skolan?"
 Inbjuden talare: Ylva Skoogberg, politisk sakkunnig på Näringsdepartementet
 Frukostvärd: Swedbank

Frukostseminarium 20 september 2012
 "Entreprenörskap i skolan, omvärld och regional utveckling"
 Inbjuden talare: Thomas Stavbom, enhetschef på Regionförbundet Uppsala län
 Frukostvärd: Uppsala kommun

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer
2010-3020072

Vi har även deltagit i Relationsbåten vid två tillfällen. Relationsbåten är ett tillfälle för Uppsalas näringsliv och organisationer att träffas för att nätverka, ta del av inspirerande seminarier och kunna utbyta idéer och erfarenheter. Vi har under Relationsbåten deltagit med egen monitor, arrangerat en workshop och knutit många nya kontakter med företag som uttryckt intresse av att delta i skolutveckling.

Vid ett antal tillfällen har vi också träffat näringslivet vid träffar som kommunens näringslivsenhet arrangerat. Vi har då fått informera om Gnistans arbete och väckt intresse för vidare samverkan.

Alla de kontakter vi fått under projektet måste vi nu efter projektet är avslutat arbeta vidare med. Så väl UAN som BUN kommer under 2013 att reservera egna medel för fortsatt påverkansarbete och erfarenhetsutbyte. Detta kommer möjliggöra att vi kan arbeta vidare med spridning av erfarenheter såväl mot näringsliv som skola och offentliga organisationer.

Den 18 december genomförde vi vår stora avslutnings- och spridningskonferens. xxx deltagare lyssnade på inspirerande talare samt tog del av kortseminarier som deltagande skolor höll. Det blev ett bra tillfälle till erfarenhetsutbyte och spridning. Konferensen avslutades med en paneldebatt där publiken fick möjlighet att ställa frågor till en panel bestående av politiker, lärare, skolledare, forskare och elever.

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Susanne Kjällander från Stockholms universitet har varit kopplad till projektet. Hon har bedrivit forskning på deltagare i projektet och har genomfört observationer och inter-vjuer/samtal med deltagare. Hon kommer att presentera resultatet av sin forskning senare under våren. På Gnistans slutkonferens presenterades delar av de resultat som kunnat observeras i följeforskningen och det visade att det hänt mycket i de deltagande enheterna.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Efter varje insats har vi genomfört utvärderingar genom webbenkät till deltagare. Det har varit ett bra stöd för oss för att se att de insatser vi erbjuder svarar mot de behov som finns i målgruppen samt att kvaliteten har upplevts tillfredsställande.

Vi har utöver enkätuppföljningar genomfört intervjuer med skolledare samt genomfört egna observationer vid enhetsbesök under hela projektet. Vi har också kontinuerligt arbetat med självutvärderingar i projektgruppen för att ständigt förbättra vårt arbete.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

1. Förankra projektet i organisationer som berörs innan projektet drar igång. Med en bättre förankring inom produktionsorganisationen hade vi snabbare kunnat nå ut till målgrupperna. Nu skedde den förankringen under projektets gång. Tack vare att vi hade en bra styrgrupp med representanter för produktionen kunde vi ändå effektivt nå ut till målgruppen.

2. Säkerställ att det finns en handlingsberedskap efter projektet. De resultat och erfarenheter som projektet ger måste kunna omsättas. Om det handlar om att se över en organisation måste det finnas en genuin beredskap för organisationsförändringar efter projektet. Om det handlar om att ta fram plattformar för fortsatt erfarenhetsutbyte måste det finnas en vilja att prioritera ekonomiska resurser för att åstadkomma detta. I Uppsala finns en politisk enighet att fortsätta arbetet och det är av avgörande betydelse för att vi på längre sikt ska kunna få genomslag i verksamheterna.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Andreas Christoffersson, strateg UAK
018-727 86 88
andreas.c@uppsala.se